

Lékařská
fakulta

Univerzita Palackého
v Olomouci

Kvalita života pacientů s chronickým srdečním selháním

¹Magdaléna Zelinková, ²Jana Haluzíková

¹I. interní klinika – kardiologická, FN Olomouc

²Slezská univerzita Opava

FN Olomouc – I. IKK specializované ambulance / srdeční selhání

Kvalita života

- Kvalita života – důsledek vzájemného působení několika různých faktorů (sociální, zdravotní, ekonomické podmínky a prostředí, které daného jedince obklopuje).
- Kvalita života je vnímána jako mnohem důležitější a výstižnější indikátor zdraví než morbidita a mortalita.

Sledování kvality života

- nejdříve v onkologii – zde nejvíce narušuje kvalitu života agresivní, život prodlužující léčba než rakovina samotná
- při zjišťování kvality života u pacientů se specifickou diagnózou je vhodné použít určitý nástroj, jenž je zaměřený na dané onemocnění

Chronické srdeční selhání

- Chronické srdeční selhání – stav postižení srdce, u kterého i přes dostatečné plnění komory klesá minutový výdej a srdce není schopno pokrývat metabolické potřeby tkání.
- Onemocnění má špatnou prognózu.
- Diagnostika i léčba jsou náročné a to nejen medicínsky, ale i ekonomicky.

Srdeční selhání

- závažné onemocnění jehož incidence i prevalence stoupají ve všech rozvinutých zemích tak, že to lze nazvat epidemií
- vysoká roční úmrtnost – 10%

Prognóza CHSS není příznivá, ale má zlepšující se trend.

Léčba CHSS

- cílem je zlepšení kvality života
- minimalizace nebo úplné odstranění příznaků
- zvýšení tolerance zátěže
- snížení mortality a prodloužení života nemocných

Péče o pacienty s CHSS

- specifická skupina nemocných, vyžadující diferencovaný přístup s ohledem k závažnosti onemocnění
- specializované ambulance – vysoce individuální přístup k pacientům a to nejen po stránce medicínské, ale i psychologické

Výzkum kvality života u pacientů s CHSS

- kvantitativní výzkum
- EQ VAS, EQ 5D, MLHFQ, vlastní dotazník s demografickými údaji

Výzkumný soubor

- 65 respondentů
- 19 žen, 46 mužů
- věk 30 – 85 let

EQ 5D – kvalita života respondentů s CHSS v den ambulantní kontroly

- 5 položek: pohyblivost, sebeobsluha, vykonávání obvyklých denních činností, výskyt bolestí a zhodnocení psychického stavu v oblasti výskytu úzkosti nebo deprese

EQ VAS – vizuální analogová stupnice – subjektivně vnímaný zdravotní stav

- nejhorší stav – 0, nejlepší stav - 100

EQ 5D

Zaškrtnutím JEDNOHO okénka v každé níže uvedené skupině označte prohlášení, které nejlépe popisuje Váš zdravotní stav DNES.

POHYBLIVOST

- Chůze mi nečiní žádné potíže
- Mám mírné potíže s chůzí
- Mám střední potíže s chůzí
- Mám závažné potíže s chůzí
- Nemohu vůbec chodit

SEBEOBSLUHA

- Nemám žádné potíže s mytím či oblékáním
- Mytí či oblékání mi činí mírné potíže
- Mytí či oblékání mi činí střední potíže
- Mytí či oblékání mi činí závažné potíže
- Nejsem schopen (schopna) se sám (sama) umýt či obléct

OBVYKLÉ ČINNOSTI (např. práce, studium, domácí práce, rodinné či oddechové činnosti)

- Nemám žádné problémy s vykonáváním svých obvyklých činností
- S vykonáváním svých obvyklých činností mám mírné problémy
- S vykonáváním svých obvyklých činností mám střední problémy
- S vykonáváním svých obvyklých činností mám závažné problémy
- Nejsem schopen (schopna) vykonávat své obvyklé činnosti

BOLEST/ OBTÍŽE

- Nemám žádnou bolest či obtíže
- Mám mírné bolesti nebo obtíže
- Mám střední bolesti nebo obtíže
- Mám silné bolesti nebo obtíže
- Mám extrémní bolesti nebo obtíže

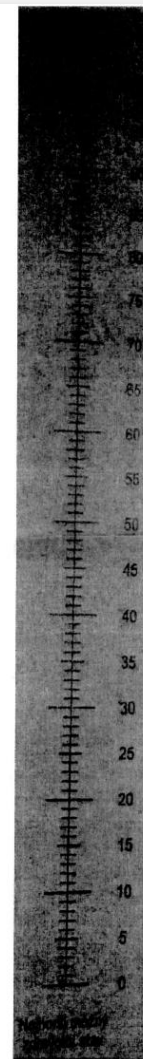
ÚZKOST/ DEPRESE

- Nejsem úzkostný(á) ani depresivní
- Jsem mírně úzkostný(á) či depresivní
- Jsem středně úzkostný(á) či depresivní
- Jsem silně úzkostný(á) či depresivní
- Jsem extrémně úzkostný(á) či depresivní

EQ VAS

- Rádi bychom zjistili, jak dobrý nebo špatný je Váš zdravotní stav DNES.
- Stupnice je očíslována od 0 do 100.
- 100 označuje nejlepší stav, jaký si lze představit, a 0 nejhorší stav, jaký si lze představit.
- Označte na stupnici křížkem (X), jaký je Váš zdravotní stav DNES.
- Nyní prosím vepište číslo, které jste zakřížkovali, do okénka pod tímto textem.

VÁŠ ZDRAVOTNÍ STAV DNES

EQ 5D

- Pohyblivost – mírné potíže s chůzí uvedlo 21 respondentů (32,3%).
- Sebeobsluha – 43 respondentů (66,1%) uvedlo, že nemá žádné potíže v této oblasti.
- Obvyklé činnosti – 25 respondentů (38,5%) nemělo problémy s vykonáváním obvyklých činností.
- Bolest/ obtíže – mírné bolesti nebo obtíže uvedlo 30 (46,1%) respondentů.
- Úzkost/ deprese – 26 respondentů (40,0%) uvedlo, že jsou mírně úzkostní nebo depresivní.

EQ VAS

- průměrná hodnota – 68,23 = spíše dobrý stav
- nejhorší hodnocení – 30
- nejlepší hodnocení – 100

MLHFQ – „Modifikovaný Minnesotský dotazník kvality života – Život se srdečním selháním“

- kvalita života respondentů v posledním měsíci
- hodnocení fyzické a emocionální oblasti
- 25 respondentů – dobrá kvalita života
- 24 respondentů – přiměřená kvalita života

Dlouhodobě dobře kompenzovaní pacienti mají dobrou kvalitu života.

MLHFQ – „Modifikovaný Minnesotský dotazník kvality života – Život se srdečním selháním“

Modifikovaný Minnesotský dotazník kvality života Život se srdečním selháním

Následující otázky se snaží posoudit jak moc srdeční selhání (nemocné srdce) ovlivnilo Váš život v poslední měsíci. Zakřížkujte prosím jedno vybrané číslo 0, 1, 5, jako odpověď na každou z otázek, tak aby vyjádřilo Váš názor na významnost omezení v daném bodu. Pokud na některou otázku nemůžete nebo nechcete odpovídat zakroužkujte prosím číslo 0.

Jak Vás omezovalo srdeční selhání ve způsobu života, na který jste zvyklí v posledním měsíci?

	Ne	Velmi málo				Velmi mnoho
1. Míváte otoky kotníků (nohou)?	0	1	2	3	4	5
2. Musíte se posadit nebo ulehnout z důvodu odpočinku během dne?	0	1	2	3	4	5
3. Máte obtíže při procházkách nebo chůzi do schodů (dušnost, únava)?	0	1	2	3	4	5
4. Máte obtíže při práci kolem domu nebo na zahradě?	0	1	2	3	4	5
5. Jste omezení vycházením ven z domu?	0	1	2	3	4	5
6. Trpíte poruchami nočního spánku?	0	1	2	3	4	5
7. Jste omezení možností dělat společně věci s vašimi přáteli nebo rodinou?	0	1	2	3	4	5
8. Jste omezení možností výdělků?	0	1	2	3	4	5
9. Jste omezení prováděním vašich koníčků, sportů a rekreačních aktivit?	0	1	2	3	4	5
10. Jste omezení v sexuálním životě?	0	1	2	3	4	5
11. Jíte méně jídla než bylo zvykem?	0	1	2	3	4	5
12. Trpíte větším zadýcháváním?	0	1	2	3	4	5
13. Trpíte únavou, vyčerpáním či pocitem nedostatku energie?	0	1	2	3	4	5
14. Byli jste v poslední době hospitalizováni?	0	1	2	3	4	5
15. Máte pocit, že utrácíte hodně peněz za lékařskou péči?	0	1	2	3	4	5
16. Trpíte nežádoucími účinky léků?	0	1	2	3	4	5
17. Trápíte se pocitem, že jste pětízí pro rodinu či přátel?	0	1	2	3	4	5
18. Trpíte pocitem ztráty soběstačnosti?	0	1	2	3	4	5
19. Máte narůstající obavy z budoucnosti?	0	1	2	3	4	5
20. Narůstají u Vás potíže s pamětí a koncentrací na konkrétní věci?	0	1	2	3	4	5
21. Máte pocity úzkosti a deprese?	0	1	2	3	4	5

Výstup pro praxi

- edukační program – aktivní spolupráce zdravotníků, pacientů a jejich blízkých
- holistické poskytování péče
- self- management

Závěr

- Předpokladem úspěchu léčby srdečního selhání je vzájemná důvěra mezi pacientem a zdravotnickým personálem. Je třeba klást důraz na prevenci, kterou je v případě civilizačních chorob především zdravý životní styl.
- Je důležité diskutovat s nimi o možnostech další léčby a správně zvolenou komunikací posilovat jejich důvěru v účinnost léčby.

Děkuji za pozornost

Lékařská fakulta
Univerzity Palackého
v Olomouci

I. INTERNÍ KLINIKA
KARDIOLOGICKÁ
FAKULTNÍ NEMOCNICE OLOMOUC